

Ur boken "Gävle Stads donationer Del 1"
av Knut Lindberg

mera från och med år 1934 årligen använts. Fondens behållning den 1 januari 1945 uppgick till kr. 30.737:84.

*

Förestående redogörelse för tillkomsten av Fattigskolans fond och den tidigare användningen av fondens medel är återgiven från ett av särskilda kommitterade den 23 november 1932 till folkskolestyrelsen avgivet betänkande, som finnes intaget i, bihang nr 6 till stadsfullmäktiges tryckta handlingar för år 1935.

Fonden för större arbetarebostäders uppförande
under förvaltning av särskild av stadsfullmäktige utsedd styrelse.

DONATIONSURKUNDER.

Brännvinsminuteringsbolagets i Gefle särskilda skrivelser
den 14 juni 1855 och den 21 juli 1855,

intagna i nedanstående utdrag av protokoll vid sockenstämma med Gävle stads församling den 23 juli 1855.

Utdrag.

Protocoll, hållet vid i laga ordning utlyst sockenstämma med Gefle stads Församling Måndagen den 23 Juli 1855.

§ 5.

S. D. Föredrogos 2:ne från Brännvinsminuterings Bolaget härstädes, för att Församlingen delgifvas, aflätne så lydande skrivelser:

1:mo. »Till Vörd. Pastors»Embetet i Gefle.

Brännvinsminuteringsbolaget i Gefle, som enligt sina stadgar af den 19 Aug. 1853 gjort till sin uppgift att utan beräkning på egen vinst eller fördel öfvertaga och på ett inskränktare antal näringsställen utöfva kroghållningen i staden för att genom noggrannare kontroller och särskilda anordningar, afseende inskränknigen i minuterigen, allvarligare eftersyn på lönnkrögande samt ordning och skick i minuteringslokalerna söka minska superiet och dess onda följder, har dervid bestämt den af rörelsen möjligen uppkommande behållningen till någon för staden nyttig eller välgörande inrättning.

Då det synnerligast under de sista årens sundhetsförhållanden, som hos den arbetande klassen derunder mer än förr kommit att skärskådas, visat sig att en af de största fienderna till sedlig och ekonomisk förkofran hos denna samhällsklass är de osunda och trånga boningar, hvare den måste sammanpacka sig; enär genom betydliga inflyttningar

till staden bostäder för arbetarne blifva allt svårare att tillgå och de sednast här påbörjade stora industriella företagen genom hitlockande af en vida talrikare folkmängd säkerligen snart nog göra dessa svårigheter ännu kännbarare, samt då Minuteringsbolaget helst velat att ofvansagde vinst närmast skulle, ehuru indirekt, komma de folkklasser till godo, från hvilka den härflutit, har bolaget på allmän bolagsstämma denna dag enhälligt beslutat att af Bolagets efter nu verkställd revision konstaterade behållning för 1854 skulle *Riksdaler Femtusende (5.000) Riksgälds* anslås såsom en början till uppförande af Arbetarebostäder, hvilkas hyresafkastning fortfarande skulle användas till uppförande af ännu flera sådana, hvarigenom, om början ock kan anses obetydlig, dock i en framtid ett stort och kännbart behof kan blifva någorlunda afhjelpat.

Wid denna stiftelse, som benämnes *Arbetarebostäder föranstaltade af Bränvinsminuteringsbolaget*, har bolaget beslutat följande vilkor och stipulationer:

1:o) Pastorsembetet anmodas vördsamligen att på utlyst allmän Sockenstämma låta välja en bestyrelse af tre (3) ledamöter med två suppleanter, helst ur olika samhällsklasser och föreningar, för medlens emottagande och användande till utförande af här framlagda planen. Denna bestyrelse förnyas genom val på sockenstämma så ofta församlingen det beslutar.

2:o) De boningshus, som komma att innehålla dessa beslutade arbetarebostäder, böra icke omfatta mer än högst tolf (12) boningslägenheter fördelade på två våningar.

3:o) Då de nu anslagne medlen icke äro tillräckliga för en sådan byggnad, får lån upptagas för byggnadens fullbordande så skyndsamt sig göra låter, för att ej behöfva afvakta kapitalets dertill nödiga tillväxt genom räntor; för framtiden, då ännu flera byggnader komma att uppföras af influtna besparade och förräntade hyresmedel, får samma förfarande ega rum; med ett sålunda fortsatt byggande skall i kommande tider fortfaras så länge församlingen finner behofvet af sådana bostäder det ytterligare påkalla, hvarefter de årligen inflytande hyresmedlen få af församlingen användas till välgörande eller för samhället nyttiga ändamål.

4:o) Då meningen med dessa bostäder icke är att dermed göra in-
trång för den enskilda spekulationen, hvarigenom ändamålet snarare

skulle motverka kaserner eller och derigenom lägenheterna b
uthyras; den
bostäderna, är
hvarigenom de

5:o) Bestyrelsen
vice värd för
makthållande
het och ordning
hafva aktning

Då ofvannä
antingen till d
kan hinna väl
insättas i härv
Arbetarebostä
måtte taga har
och på första
varande bestyr
Gefle den 14

C. J. S
C. R.
A. M.

2:do. »Till v
På extra Bol
nuteringsbolag
5.000 rdr, för
användande de
detta ändamål
139 i 2:a qvarte
sedermera allt
ansett det nödi
af bolagets disj

skulle motverkas än befrämjas, icke heller att åstadkomma arbetarekaserner eller fattigbaracker eller kostnadsfritt erbjudande af husrum och derigenom uppammande lättja och liknöjdhet, så böra hyrorna på lägenheterna bibehållas vid det belopp, hvartill likadana lägenheter eljest uthyras; den enda täflan med de enskildas, som bör tillåtas Arbetarebostäderna, är uti beredandet af snygghet, bekvämlighet och ordning, hvarigenom de kunna blifva eftersökta och värderade framför andra.

5:o) Bestyrelsen antager bland hyresgästerna mot nedsatt hyra en vice värd för hvarje byggnad, då det är att önska för ordningens vidmakthållande att till denna befattning utses en för sedlighet, nykterhet och ordning välkänd person, för hvilken de öfriga hyresgästerna hafva aktning och förtroende.

Då ofvannämnde medel den 2 inst. Juli äro färdiga att öfverlemnas antingen till den bestyrelse, som i ofvan nämnde ordning innan dess kan hinna väljas, eller ock att, i motsatt fall, tills valet hunnit ske insättas i härvarande Filialbank på Giroräkning för Bestyrelsen för Arbetarebostäder, så anhåller Bolaget vördsaml. att Pastors-Embetet måtte taga hand om ärendet i den omfattning här ofvan är angifven och på första möjliga allmänna sockenstämma låta välja den ifrågasvarande bestyrelsen.

Gefle den 14 Juni 1855.

Bränvinsminuteringsbolaget:

C. J. Salholm.	A. J. Bergenström.	J. E. Linde.
C. R. Bäcklin.	C. G. Asbrink.	Ar. Pettersson.
A. M. Hedberg.	Er. Björck.	J. E. Wesström.
G. E. Küsel.	A. P. Landin.»	

2:do. »Till vörd. Pastors-Embetet i Gefle!

På extra Bolagsstämma förl. gårdag beslöt härvarande Bränvinsminuteringsbolag att, utom förut till samma ändamål disponerade Rgs 5.000 rdr, för skyndsammare realiserande af sin plan att, medelst användande dertill af sin vinst, här åstadkomma arbetarebostäder, till detta ändamål den 1 oktober detta år öfverlemna äfven sin gård N:o 139 i 2:a qvarteret, med vilkor att den genast från öfverlemmandet och sedermera allt framgent dertill användes och bibehålles. Bolaget har ansett det nödigt att, då bestyrelse för emottagandet och förvaltandet af bolagets dispositioner kommer att nästk. Måndag på sockenstämma

väljas, hos vörd. Pastors Embetet anhålla att äfven denna disposition, hvarå i sinom tid behörigt gåfvobref skall af bolaget öfverlemnas, måtte för församlingen vid nämnda sockenstämma tillkännagifvas, i händelse det möjligen kan hafva någon inverkan på sockenstämmans beslut.

Gefle den 21 Juli 1855.

På Minuterings-Bolagets vägnar:

C. J. Salholm. A. J. Bergenström. J. E. Linde.
C. G. Asbrink. A. P. Landin. A. M. Hedberg.
Er. Björck. C. R. Bäcklin. Ar. Pettersson.
G. E. Küsel. J. Kellner. J. E. Westman.
A. Skånberg»

som upplästes, och sedan, på dertill gifven anledning, uplysts att icke Församlingen för blifvande lån hade någon ansvarsskyldighet, enär något upplånande af medel icke kunde ifrågakomma till belopp utöfver hvad som kunde intecknas i blifvande byggnader, hvilka alltså tillräcklig säkerhet erbjödo, församlingen på ofvan stadgade vilkor med tacksamhet emottog de gåfvor, hvarom i ofvanintagne skrifter förmäles.

Efter derom i protocollet gjord anteckning att, undertecknad Ahlgren, för att till en blifvande Bestyrelse öfverlemna, nu emottog en aflemnad dispositionsattest på i Gefle Filial-Bank på Directionens för Arbetare Bostäder giroräkning deponerade 5.000 Rdr Rgs, företogs val till samma Direction, hvartill utsågos Herrar Meckanicus C. F. Lindahl, Directeur A. Pettersson och Grosshandlanden C. Runer; samt till Suppleanter Capiten Almgren och Tenngjutare Wigholm, till hvilken Bestyrelse, för den åtgärd som vederborde, utdrag af detta protocol expedieras skulle.

In fidem:

M. Ahlgren.

Justeradt på allmän Sockenstämma utan anmärkning den 29 Juli 1855; betyga

Abr. Nordström. F. Leon Ångman. O. Arborén.
Past. adj.

*

Ifrågavarande donationer förvaltas gemensamt såsom en fond under namn av Fonden för större arbetarebostäders uppförande.

Fond

Fastigheten
Fasta maski
Bränslekonto
Postgiroräkr
Diverse pers
Kassabehåll

Kapitalkonto
Reverskonto
Förskottshyr
Diverse pers

Instruktion för sty
an

§ 1. Fonden för med stadens övriga Fonden förvaltas tige utsedda person

§ 2. Mom. 1. S vid första valet best avgå vid första, vic ny ledamot utses fö

Mom. 2. Avlider träder han sin egen ledamöterna sådant val anställes för de

Mom. 3. För sty § 3. Vid förvaltni målet, närmare ang samling den 23 juli mån av tillgängliga

mande högst 12 bos § 4. För förvaltni ansvara styrelsens l

¹ Hänvisningen till aktig. Vid denna soc större arbetarebostäd mindre arbetarebostä detta sistnämnda ärei

Fondens ekonomiska ställning den 1 januari 1945.

Tillgångar.

Fastigheten i kv. Kikaren	Kr. 362.813:09
Fasta maskiner och inventarier	» 25.779:10
Bränslekonto	» 2.466:45
Postgiroräkning	» 996:33
Diverse personer	» 181:23
Kassabehållning	» 605:49

Kronor 392.841:69

Skulder.

Kapitalkonto	Kr. 98.309:69
Reverskonto	» 286.184:—
Förskottshyror	» 7.883:—
Diverse personer	» 465:—

Kronor 392.841:69

Instruktion för styrelsen för fonden för större arbetarebostäders uppförande, antagen av stadsfullmäktige den 30 mars 1903.

§ 1. Fonden för större arbetarebostäders uppförande må icke sammanblandas med stadens övriga tillgångar.

Fonden förvaltas av en särskild styrelse, bestående av tre utav stadsfullmäktige utsedda personer.

§ 2. Mom. 1. Styrelsens ledamöter väljas för en tid av tre år sålunda, att vid första valet bestämmes genom lottning, i vilken ordning de böra ur styrelsen avgå vid första, vid andra och vid tredje årets slut, varefter vid varje avgång ny ledamot utses för tre år. Avgående ledamot kan återväljas.

Mom. 2. Avlider ledamot under den tid, för vilken han blivit vald, eller avträder han sin egendom till sina borgenärens förnöjande, skola de kvarvarande ledamöterna sådant för stadsfullmäktige ofördröjligen anmäla, varefter fyllnadsval anställs för den tid, som för den avgångne återstår.

Mom. 3. För styrelseledamöterna utses årligen en suppleant.

§ 3. Vid förvaltningen av fonden iakttages, att det med fonden äsyftade ändamålet, närmare angivet i protokollen vid sockenstämmor med Gefle stads församling den 23 juli 1855 och den 7 februari 1858,¹ befrämjas och att således i mån av tillgängliga medel boningshus, avsedda till arbetarebostäder och inrymmande högst 12 bostadslägenheter, uppföras för att uthyras eller försäljas.

§ 4. För förvaltningen av fonden, dess värdehandlingar och kontanta medel ansvara styrelsens ledamöter gemensamt.

¹ Hänvisningen till protokollet vid sockenstämma den 7 februari 1858 är felaktig. Vid denna sockenstämma behandlades intet ärende, som avsåg fonden för större arbetarebostäders uppförande, men väl ett ärende, som rörde fonden för mindre arbetarebostäders uppförande. Protokoll rörande handläggningen av detta sistnämnda ärende finnes infört å sid. 684.

Fondens värdehandlingar och kontanta medel skola på betryggande sätt förvaras.

§ 5. Räkenskaperna skola avslutas för kalenderår och vara till magistraten avlämnade före den 15 mars nästföljande år.

Styrelsens räkenskaper och förvaltning granskas av två revisorer, vilka jämte en suppleant utses av stadsfullmäktige för ett år. Vid revisionens verkställande hava revisorerna att ställa sig till efter rättelse bestämmelserna i den av stadsfullmäktige den 27 Februari 1902 antagna stadga rörande revision av Gefle stads m. fl:s räkenskaper.¹

Om stadsfullmäktige vägra styrelsen ansvarsfrihet, skall talan mot styrelsen anhängiggöras inom tre månader.

Fonden för mindre arbetarebostäders uppförande

under förvaltning av särskild av stadsfullmäktige utsedd styrelse.

DONATIONSURKUND.

Förutvarande Brännvinsminuteringsbolagets i Gävle gåvobrev den 25 april 1856,

intaget i nedanstående utdrag av protokoll vid sockenstämma med Gävle stads församling den 29 juni 1856.

Utdrag.

Protocoll, hållet vid i laga ordning utlyst Sockenstämma med Gefle stads Församling, Söndagen den 29 Juni 1856 efter Aftonsångsgudstjänstens slut.

6 §.

S. D. Föredrogs en fråga för detta Brännvinsminuteringsbolaget här i staden, för att Församlingen delgifvas, aflåten så lydande skrifvelse:

»Till Gefle Stads Församling!

Sedan nu f. d. Brännvinsminuteringsbolaget slutat sin verksamhet och fått sina räkenskaper avslutade och reviderade, skyndar det att, i öfverensstämmelse med sitt föresatta syfte, — det nemligen att, efter ordnandet af brännvinsminutereringen på andra grunder än de vanliga eller den till största möjliga konsumtion drifvande egennyttans, göra vinsten af minutereringen i staden disponibel för något för kommunen allmännyttigt ändamål, — nu förfoga om de sista nio månadernas återstående behållning af nämnde rörelse, uppgående till rdr 3.509:39 sk. 11 rst.

¹ Denna stadga är numera upphävd. Nu gällande stadga angående revision av Gävle stads m. fl:s räkenskaper återfinnes å sid. 126 i Kommunal författningshandbok för Gefle 1937.

rgs utom uppmedlen. Bolaget sendtligt invertebart behof till ändamål aflemgården vid N-position qvars och tillsyn, an i den mon och afkastning till arbetarnes sed sina, har bolaget nedanstående dande till det

Det väsendtligt förande i större mes och hvar vilkor, att, hvaskulle få uppför ännu mer — beföras, om den lägenhet h om åsigtens gil nu ifrågavarande förande af en ökning, af det ordentlige arbe småningom blif vinnas på följande

På tomter, so villkor några s helst den östra bostad redan fi sådan på söder så, att halfva b hälften af den i hälft, så uppför

rgs utom upplupen och upplöpande ränta på de i Filialbanken insatte medlen. Bolaget har dervid trott, att det går ett på det allmänna väsendtligt inverkan, isynnerhet nu under stadens stora tillväxt kännbart behof till mötes, då det äfven nu, liksom det förut till samma ändamål aflemnat ett kapital af 5.000 rdr riksmünt och f. d. Boströmska gården vid Nygatan, anslår förstnämnde, till bolagets närvarande disposition qvarstående summa att, under Gefle stads församlings vård och tillsyn, användas äfvenledes till uppförande af Arbetarebostäder, i den mon och utsträckning kapitalet nu och för framtiden genom sin afkastning tillåter. För att dock dervid så mycket som möjligt befordra arbetarnes sedliga förkofran, arbetsamhet och omtanke för sig och de sina, har bolaget ansett nyttigt att för denna nya disposition föreskrifva nedanstående grunder, såsom, efter bolagets öfvertygelse, säkrast ledande till det mål, som dermed afses.

Det väsendtliga inkast man haft att göra emot arbetarebostäders uppförande i större skala, är det slags kasernlif, som derigenom åstadkomes och hvarföre äfven bolaget vid sin förra disposition gjorde det vilkor, att, hvarken nu eller då tillgångarne blefvo större, bostäder skulle få uppföras inrymmande hvarje mer än högst 12 familjer; men ännu mer — bolaget är derom öfvertygadt — skall arbetarens huslif befrämjas, om utsigt lemnas honom att sjelf kunna blifva egare af den lägenhet han bebor. Det är på denna grund och med förhoppning om åsigtens gillande som Bolaget, vid erbjudandet åt Församlingen af nu ifrågavarande medel, fäster det villkoret, att de användas till uppförande af en eller flera arbetarebostäder, i mon af kapitalets egen förökning, af det mindre omfång, att den omtänksamme, sparsamme och ordentlige arbetaren, som der hyrer, kan genom årliga afbetalningar småningom blifva egare af sin bostad. Detta har bolaget ansett kunna vinnas på följande sätt:

På tomter, som stadens myndigheter efter ansökning torde på billiga villkor några stycken på en gång anvisa i någon trakt af staden — helst den östra, enär genom bolagets första disposition en arbetarebostad redan finnes i den vestra och en tomt lär vara inköpt för en sådan på söder, — uppföras bostäder hvarje gång på en hel tomt, så, att halfva boningshuset, med 1 à 2 rum och kök, står på den ena hälften af den itudelade tomten och det andra halfva på tomtens andra hälft, så uppförda, för kostnadsbesparings skull, att den väggen, som

ligger i midten af tomten och delar hela byggnaden i två lika delar, är gemensam. På samma sätt uppföras äfven uthusen, allt med största möjliga besparing, som kan göras utan att lemna ur sigte sundhet och trefnad. Bostäderna uthyras åt arbetare, bland hvilka sökande de hafva företräde, som gjort sig kända för sedlighet, arbetsamhet och ordentlighet. Såsom hyra erlægges en viss föreskrifven procent, t. ex. 10, af anläggningskostnaden; en del deraf, motsvarande den under olika tidsförhållanden allmänt gällande räntefoten jemte utskylderna för lägenheten, afskrifves på kontraktet såsom hyra, den andra såsom amortering i egenskap af erlagd köpeskilling på lägenheten.

Vill hyresmannen erlægga högre belopp, än det föreskrifna, till amortering, må det stå honom fritt, men ej mindre. Skulle, genom inträffade tillfälligheter, en hyresman blifva urståndsatt att fullfölja amorteringen, återfår han de därför erlagda afbetalningarna med ränta från insättningsdagen, utgörande 2 procent mindre än den, som i kontraktet är beräknad såsom hyra, hvilken ränteskillnad är beräknad att ersätta lägenhetens försämring under innehafvandet. Det är att förmoda, att en omtänksam arbetare inom ganska få år skall sjelf blifva egare af lägenheten, ty har han kommit till några års afbetalningar, lär han nog vara betänkt på att mot inteckning i lägenheten bereda sig tillgång till fyllnadssumman. — De på detta sätt inflytande medlen förräntas och användas ånyo till uppförande af sådana bostäder för att åter i sin ordning på samma sätt immerfort uthyras och försäljas genom amortering.

Såsom förut är nämndt, torde det vara ändamålsenligt att hos stadens myndigheter utverka anvisandet på en gång af flere byggnadstomter. Detta anvisande måste man dock söka bereda utan det vanliga vilkoret om bebyggande inom en viss kortare tid, emedan detta, af skäl, som synes af det föregående, ej kan ske annat i den mon nya byggnadskapitaler bilda sig. Skälet till detta samboende är att det utan tvifvel skall bereda arbetarne mycken lättnad vid gemensamt arbete eller andra gemensamma företag, t. ex. gemensamma inköp af lifsförnödenheter o. s. v., att bo i hvarandras grannskap, utan att dock besväras af de olägenheter som möjligen kunna förefinnas uti att en mängd familjer bo inom samma hus.

Slutligen, och då planen för dessa bostäder är en annan än för de förut anordnade, då förvaltning och bokföring blifva för dessa helt

annorlunda än de ej betungas med egna otröttad upnade arbetarebo: hvilken ett visst nya val för dem

Om, såsom vi ning och med s: för detta ändam mindre, för bola modan ännu för medel måtte liq

Med öfverleml bestyrelsens för dervid fäster det styrelsen emottaj Bolaget anhåller, kan att dessa rä hvem som helst förvissa sig om f gande för att gen ket som möjligt f samhället efter v afkastning. Har o långt, må man oc hvarunder bolage farenhet om lämp sista månaderna, s till följe deraf ha kunnat disponera

Gefle den 25 A

C. J. Sun

Ar. Pettei

C. G. Asi

A. Skån

C. J. Gru

som upplästes, och

annorlunda än de andra, samt då det torde vara af vigt att medborgare ej betungas med alltför många kommunala uppdrag för att deråt kunna egna otröttad uppmärksamhet, föreslå vi, att en från de förut anordnade arbetarebostädernas skiljd förvaltning måtte för dessa utses, af hvilken ett visst antal ledamöter må hafva rättighet att årligen afgå och nya val för dem förrättas hvarje års Valborgsmesso-sockenstämma.

Om, såsom vi förmoda, Församlingen gillar denna plan och anordning och med sitt bifall gifver den stadfästelse, öfverlemnar Bolaget för detta ändamål ofvansagde medel jemte räntan derå. Skulle några mindre, för bolaget icke kända fordringsanspråk på bolaget mot förmodan ännu förefinnas, förbehåller sig dock bolaget att de af dessa medel måtte liqvideras.

Med öfverlemnandet följer en kassakista af jern, till förvarande af bestyrelsens för dessa arbetarebostäder handlingar, hvarjemte bolaget dervid fäster det villkoret att dess räkenskaper och handlingar af bestyrelsen emottagas, väl omvårdas och för framtiden deri förvaras. Bolaget anhåller, i sammanhang dermed, att få tillkännagifva sin önskan att dessa räkenskaper måtte, på sätt församlingen beslutar, för hvem som helst af församlingens medlemmar tillhandahållas, för att förvissa sig om förvaltningen af bolagets sjelfvilliga, oegennyttiga åtagande för att genom reglerandet af bränvinsminuteringsrörelsen så mycket som möjligt förekomma dess moraliskt menliga följder och bereda samhället efter vårt förmenande högsta möjliga fördelar af rörelsens afkastning. Har ock bolaget ej lyckats att derutinnan komma särdeles långt, må man ock besinna att under den tid af ett år och 9 månader, hvarunder bolaget verkat, det knappt hunnit inhemta fullständig erfarenhet om lämpligaste organiserandet af sin verksamhet, och under sista månaderna, sedan myndigheterna afslogo den sökta nya oktrojen, till följe deraf hade stor svårighet att sammanhållas, men det oaktadt kunnat disponera nära 13.000 rdr till kommunens bästa.

Gefle den 25 April 1856.

<i>C. J. Sundström.</i>	<i>C. J. Salholm.</i>	<i>A. P. Landin.</i>
<i>Ar. Pettersson.</i>	<i>A. M. Hedberg.</i>	<i>A. J. Bergenström.</i>
<i>C. G. Åsbrink.</i>	<i>G. E. Küsel.</i>	<i>C. R. Bäcklin.</i>
<i>A. Skånberg.</i>	<i>J. E. Linde.</i>	<i>C. Gültzau.</i>
<i>C. J. Grundén.</i>	<i>E. Björck.</i>	<i>J. Kellner.»</i>

som upplästes, och sedan, på dertill gifven anledning Församlingen för-

klarat sig icke ansvara för lån, de der kunde för bostäders uppförande eller andra ändamål af en blifvande Bestyrelse upptagas; så emottog Församlingen, på ofvanstadgade vilkor, såväl ofvanberörde kassakista af jern som ock de contanta medlen, hvilka, enligt vad upplystes, när som hälst vore att lyfta i Stadens Filial Bank, mot hos Herr Grosshandlanden Salholm erhållande invisning.

Till i ofvanintagne skrift omförmälte Bestyrelse utvaldes härefter Herrar Boktryckaren A. P. Landin, Grosshandlanden Carl Johan Salholm och Herr J. A. Bång, samt till suppleanter i samma styrelse Herrar Grosshandlanden Carl Rahm och Handlanden F. Åberg; hvarjemte bestämdes att efter viss tid såväl nya Ledamöter som Suppleanter i Styrelsen inväljas skulle, sålunda att efter 2:ne år tvenne Ledamöter, efter lottning mellan samtliga, afgingo samt den tredje Ledamoten det derpå följande tredje året, hvarefter allt framgent 2 och 1 Ledamot hvartannat år komme att afgå, äfvensom Suppleanterne hvartannat år komme att till nyo utses. Skolande till nu utvalde Styrelse, för åtgärd som vederbör, utdrag af detta protocoll expedieras.

In fidem:

Justeradt:

M. Ahlgren.

Abr. Nordström.

Å Församlingens vägnar:

J. F. Pousette.

Joh. Berggren.

*

Utdrag af protocoll, hållet vid i laga ordning utlyst sockenstämma med Gefle Stads församling efter Högmässogudstjenstens slut Söndagen den 7 Februari 1858 i Stora Kyrkans sakristia.

§ 2.

S. D. Styrelsen för mindre Arbetarebostäders uppförande anmälde, att, sedan den till en början uthyrt de för nämnde ändamål uppförde twänne byggnader, hade Styrelsen ansett det med Församlingens fördel mera öfverensstämmande att på de twänne hyresmännen, efter upprättadt köpecontract, med full äganderätt öfverlåta samma byggnader, mot skyldighet till succesiva afbetalningar på sätt köpecontractet närmare omförmälde; anhållande nu Styrelsen, genom dess närvarande ledamöter Herrar Grosshandlanden Salholm och Boktryckaren Landin, om Församlingens bekräftelse å den skädda öfverlåtelsen; Och beslöt Församlingen att ej mindre den af Styrelsen nu widtagna åtgärd godkänna, dock med förbindelse för Styrelsen att ombesörja byggnadernas brandförsäkring samt

erhållande af intec
att för framtiden,
att, ifall sådant syn
Församlingen förki
som, utan dess sär

Juste:

Abr. Nordström.

J. O. F. E.

Brännvinsminuter
under namn av Fo

Fonder

Fastigheter
Å bankräknin

Reverser
Kapitalkonto
Förskottshyro

Kungl. brevet de
ningen av fo

Oscar etc.

Sedan »brännvins»
hört med sin verksa
öfverlämnat ett belo
runstycken riksgälds
syn användas till u
mindre omfång, att
där hyrer, kan gene
stad, och med före
mögliga besparing, l
att halfva boningsh
hälften af den itude
så uppförda, att den
naden i två lika de
samma sätt,

erhållande af inteckning i desamma för den oguldna köpeskillingen, än äfwen att för framtiden, utan Församlingens vidare hörande, Styrelsen skulle äga rätt att, ifall sådant syntes nödigt och nyttigt, enahanda åtgärder widtaga; hwaremot Församlingen förklarade, att den icke iklädde sig någon ansvarighet för lån, som, utan dess särskilda medgifwande, kunde af Styrelsen warda upptagne.

In fidem:

C. M. Florman.

Justeradt:

Abr. Nordström.

J. O. F. Broström. Conr. Sjöström.

*

Brännvinsminuteringsbolagets ifrågavarande donation förvaltas såsom en fond under namn av **Fonden för mindre arbetarebostäders uppförande.**

Fondens ekonomiska ställning den 1 januari 1945.

Tillgångar.

Fastigheter	Kr. 522.505:42
A bankräkning	» 115:92
	<hr/>
	Kronor 522.621:34

Skulder.

Reverser	Kr. 425.048:72
Kapitalkonto	» 91.998:60
Förskottshyror	» 5.574:02
	<hr/>
	Kronor 522.621:34

Kungl. brevet den 6 november 1903 angående disposition av avkastningen av fonden för mindre arbetarebostäders uppförande.

Oscar etc. Vår ynnest etc.

Sedan »brännvinsminuteringsbolaget» i Gefle, i sammanhang med att det upphört med sin verksamhet, enligt donationsbref den 25 April 1856 till Gäfle stad öfverlämnat ett belopp af tretusenfemhundranio riksdaler trettionio skillingar elfva runstycken riksgälds att jämte afkastningen däraf under stadens vård och tillsyn användas till uppförande af arbetarebostäder, såsom orden lyda, af det mindre omfång, att den omtänksamme, sparsamme och ordentlige arbetaren, som där hyrer, kan genom årliga afbetalningar småningom blifva ägare af sin bostad, och med föreskrift i öfrigt, bland annat, att för iakttagande af största möjliga besparing, bostäder hvarje gång skulle uppföras på en hel tomt, så att halfva boningshuset med ett eller två rum och kök stode på den ena hälften af den itudelade tomten och det andra halfva på tomtens andra hälft, så uppförda, att den vägg, som låge i midten af tomten och delade hela byggnaden i två lika delar, vore gemensam, och att uthusen skulle uppföras på samma sätt,

hafva stadsfullmäktige i Gefle uti skrifvelse, som blifvit af Eder jämte yttrande af stadens magistrat och eget utlåtande, dagtecknad den 29 September 1903, till Oss öfverlämnad, i underdånighet anhållit, att, enär i sammanhang med behandling inom stadsfullmäktige af väckt förslag om fastställande af instruktion för styrelsen för den genom berörda donation uppkomna fond, fråga uppstått att låta i instruktionen inflyta sådana bestämmelser, hvilka tillåte, ej mindre att de till donationen nu och framgent hörande medel finge användas till uppförande af mindre boningshus utan annan närmare angifven beskaffenhet, än att de hvar och ett för sig skulle vara afsedda för ett färre antal arbetarefamiljer, än äfven att hvarje dylik genom styrelsens försorg och af fondens medel uppförd fastighet skulle få direkt försäljas till en eller flera arbetare, som gjort sig kända för omtänksamhet, sparsamhet och ordentlighet, men det åsyftade förfaringssättet med afseende å förvaltningen af fondens medel syntes innefatta en bestämd afvikelse från donationsbrevets uttryckliga föreskrift, Oss täcktes förklara, att innehållet uti donationsbrevet icke utgjorde hinder för att vid förvaltningen af fondens tillgångar de nu angifna bestämmelserna följdes,

varande af Magistraten anfördt, att af donationsbrevet framginge, hurusom donator tänkt sig, att hvar och en af de uppförda byggnaderna skulle vara afsedd för högst två arbetarefamiljer, men att denna plan numera icke kunde följas, ity att enligt den för staden gällande byggnadsordning, det icke vore tillåtet att inom stadens planlagda område uppföra boningshus af en vånings höjd, hvarförutom delning af tomt icke finge ske, och att omständigheterna följaktligen kräfde, att åt byggnaderna gäfves ett större omfång, än i donationsbrevet åsyftades.

Sedan jämväl justitiekanslersembetet afgifvit infordradt underdånigt utlåtande i ärendet, hafva Vi låtit detsamma Oss föredragas och därvid funnit godt till berörda ansökning lämna bifall. Hvilket Vi Eder till kännedom och vederbörandes förståndigande härigenom meddele, jämte det skrifvelse i ämnet afgår till justitiekanslersembetet.

Stockholms Slott den 6 November 1903.

OSCAR.

Carl von Friesen.

*

Instruktion för styrelsen för fonden för mindre arbetarebostäders uppförande,

antagen av stadsfullmäktige den 21 december 1903.

§ 1. Fonden för mindre arbetarebostäders uppförande må icke sammanblandas med stadens övriga tillgångar.

Fonden förvaltas av en särskild styrelse, bestående av tre utav stadsfullmäktige utsedda personer.

§ 2. Mom. 1. Styrelsens ledamöter väljas för en tid av tre år sålunda, att vid första valet bestämmes genom lottning, i vilken ordning de böra ur styrelsen avgå vid första, vid andra och vid tredje årets slut, varefter vid varje avgång ny ledamot utses för tre år. Avgående ledamot kan återväljas.

Mom. 2. Avlide tråder han sin ege ledamöterna sådan val anställes för d

Mom. 3. För sty

§ 3. Med avsee: tionsbrevet den 25 angivna grunder fö användas till uppfö boningshus, vilka s sig kända för omtä

§ 4. För förvalt svara styrelsens led

Fondens värdehan varas.

§ 5. Räkenskape avlämnade före der

Styrelsens räkenst en suppleant utses a

hava revisorerna att fullmäktige den 27 f

m. fl:s räkenskaper. Om stadsfullmäkti

anhangiggöras inom

Fonden

under 1

Tillkomsten av c kollsutdrag:

Föredrogs följand handlingar:

¹ Se noten å sid. 680

² Se noten vid den i ning av Gävle stads f

Mom. 2. Avlider ledamot under den tid, för vilken han blivit vald, eller avträder han sin egendom till sina borgenärers förnöjande, skola de kvarvarande ledamöterna sådant för stadsfullmäktige ofördröjligen anmäla, varefter fyllnadsval anställs för den tid, som för den avgångne återstått.

Mom. 3. För styrelseledamöterna utses årligen en suppleant.

§ 3. Med avseende å fondens förvaltning länder till efterrättelse de i donationsbrevet den 25 april 1856 samt Kungl. brevet den 6 november 1903 närmare angivna grunder för förvaltningen. De till fonden hörande medel böra sålunda användas till uppförande av mindre, för ett färre antal arbetarefamiljer avsedda boningshus, vilka sedermera må försäljas till en eller flere arbetare, som gjort sig kända för omtänksamhet, sparsamhet och ordentlighet.

§ 4. För förvaltning av fonden, dess värdehandlingar och kontanta medel ansvara styrelsens ledamöter gemensamt.

Fondens värdehandlingar och kontanta medel skola på betryggande sätt förvaras.

§ 5. Räkenskaperna skola avslutas för kalenderår och vara till magistraten avlämnade före den 15 mars nästföljande år.

Styrelsens räkenskaper och förvaltning granskas av två revisorer, vilka jämte en suppleant utses av stadsfullmäktige för ett år. Vid revisionens verkställande hava revisorerna att ställa sig till efterrättelse bestämmelserna i den av stadsfullmäktige den 27 februari 1902 antagna stadga rörande revision av Gefle stads m. fl:s räkenskaper.¹

Om stadsfullmäktige vägra styrelsen ansvarsfrihet, skall talan mot styrelsen anhängiggöras inom tre månader.

Fonden för inköp av musikinstrument

under förvaltning av Gävle stads folkskolestyrelse.²

Tillkomsten av denna fond framgår av innehållet i följande protokollsutdrag:

Utdrag af protokoll, hållna vid sammanträden med Gefle församlings Skolråd nedan nämnda dagar år 1908.

Den 27 juni.

§ 67.

Föredrogs följande från Direktören N. E. Anjou härstädes inkomna handlingar:

¹ Se noten å sid. 680.

² Se noten vid den i registret förekommande rubriken Fonder under förvaltning av Gävle stads folkskolestyrelse.